

GIỚI THIỆU HOUSTON

*Nguyễn Văn Độ
(tiếp theo LT 72)*

Thay lời mở đầu: Tháng năm 1998, LTAHHCC số 72 đã được chuyển về Texas để nhóm AHCC Houston phụ trách. Đối với nhiều AHCC, Houston không có gì lạ, song có lẽ Houston còn xa lạ đối với những AH và TH ở xa chưa bao giờ đến Houston. Thực ra, ngoài những cao ốc ngất trời, những hệ thống xa lộ chằng chịt và những cảng kẹt xe trong giờ đi làm và tan sở giống như các thành phố lớn khác trên đất Huê Kỳ, Houston có những điểm đặc biệt mà các thành phố khác không có. Chính nhờ những điểm đặc này mà dân số Houston tiếp tục gia tăng trong khi dân số tại nhiều thành phố khác lại sút giảm. Với ước mong chia sẻ sự hiểu biết của tôi về Houston, mặc dù giới hạn, tôi xin giới thiệu Houston với các AHCC, đặc biệt với các AH và TH chưa bao giờ đặt chân tới Houston. Biết đâu khi đọc xong bài này sẽ có nhiều AH và THCC dời tới Houston lập nghiệp...

HOUSTON NGÀY NAY

Kinh Tế

Hiện nay nền kinh tế của Houston không còn dựa hoàn toàn trên căn bản dầu lửa, nhưng là một nền kinh tế đa diện (economic diversification). Theo thống kê của Houston Center for Public Policy và Greater Houston Partnership, 80 phần trăm công việc trong năm 1981 lệ thuộc vào dầu lửa, sang năm 1995, con số này giảm xuống 56 phần trăm, và nay chỉ còn 33 phần trăm. Trong số 27 thành phố chuyên về dầu lửa tại Huê Kỳ, Houston chiếm 34.6 phần trăm tổng số sản xuất. Do đó, Houston vẫn còn được coi là Thủ đô năng lượng của thế giới (World's Energy Capital). Điều này có thể thấy được khi đi thăm khu Pasadena, Laporte, Bay Town dọc xa lộ 225, hay vùng Channelview...

Vì có nhiều mỏ khí đốt trong nội địa cũng như ngoài vịnh Mexico nên Houston phát triển rất mạnh về ngành hóa học để chế tạo vật liệu từ khí đốt (tỉ dụ các loại vật dụng bằng plastic). Lại nữa,

Houston là nơi tập trung những chuyên viên ưu tú về kỹ thuật tân-kỳ khoan dầu trong đất liền, thí dụ kỹ thuật khoan ngang (horizontal drilling) và kỹ thuật khoan dầu ngoài khơi (deep sea drilling), kỹ-thuật đóng dàn khoan dầu ngoài khơi (offshore drilling platform), do đó những công tác thiết-kế, lắp đồ án xây cất nhà máy lọc dầu, nhà máy hóa học, dù ở trong nước hay ngoài nước Mỹ, đều được thực hiện tại Houston.

Với những công ty chế tạo máy điện toán như Compaq đặt cơ-sở chính ở Houston, và trên 1000 công ty viết nhu liệu điện toán (computer software), làm máy điện-thoại, và 180 công ty viễn thông (telecommunication), kế toán điện tử, Houston đã trở lên một thành phố Kỹ-Thuật tiền tiến (high-tech) của thế kỷ thứ 20 và 21. Theo tài liệu nghiên cứu về những thành phố lớn trên Huê-Kỳ của Federal Reserved Bank, thì Houston là một

trong những thành phố chuyên môn nhất sau Detroit, Washington D.C. và New York.

Houston được gọi là Thành Phố Không Gian với cơ sở kiểm soát, điều hành và yểm trợ các phi vụ thám hiểm không gian, ráp nối trạm không gian (space station link) thuộc Cơ quan Quốc Gia Hàng Không và Không Gian (NASA) đặt tại Clear Lake. Cơ quan này đã đóng góp vào kinh tế Houston trên 1.3 tỷ mỹ kim mỗi năm liên tiếp trong ba chục năm qua.

Những kỹ nghệ quan trọng khác của Houston là ngành y-khoa, y-khoa sinh-vật (biomedical), kỹ-thuật sinh-vật (biotechnology), kỹ nghệ điều chế và sản xuất thuốc tây (pharmaceutical drugs and products). Riêng tại Houston, có trên một trạm công ty về kỹ thuật sinh vật với trên 1000 nhân viên. Trung tâm Y-Khoa Texas nổi tiếng về y-học và các dịch vụ y-khoa nên đã lôi cuốn rất nhiều người trên thế giới tới học hỏi và chữa bệnh. Trong năm (5) năm qua trung tâm này đã được cấp trên 2 tỷ Mỹ Kim dành cho các công tác nghiên cứu y học.

Về chuyển vận, Houston có xe bus thành phố (Metro) chạy trên các đường chính nối trung tâm Downtown tới các vùng ngoại ô. Mặc dầu vậy, đa số dân Houston thích dùng phương tiện riêng để di chuyển, gây ra cảnh kẹt xe đáng kể trong những giờ đi làm và tan sở.

Houston có hai phi trường lớn: Hobby Airport dành cho những phi vụ trong nước và phi trường quốc tế George Bush (Houston International Airport) dành cho những phi vụ trong nước và quốc tế. Năm 1996, phi trường George Bush được xếp vào hàng thứ sáu trên thế giới về dịch vụ chuyển vận hành khách.

Thương cảng Houston (Ship Channel) được xếp hàng thứ hai trong những thương cảng lớn nhất trên toàn quốc và đứng hàng thứ tám trên thế giới về số lượng hàng hóa vận chuyển. Thương cảng Houston đã đóng góp vào kinh tế Houston vào khoảng 3 tỷ mỹ kim mỗi năm.

Xét về mức giàu có của dân Houston, báo Fortune 500 liệt kê 16 công ty thuộc Houston. Để đo mức độ kinh tế của Houston, hàng năm Nhật Báo Houston Chronicle làm kiểm kê những thành quả

đã đạt được trong một năm của tất cả các xí nghiệp hoạt động tại Houston và công bố thành quả tốt nhất của 100 Công Ty dẫn đầu trong bản danh sách kiểm kê. Kết quả kiểm kê của năm 1997 cho thấy 10 công ty đứng đầu về lợi tức (tỷ Mỹ Kim) là: Compaq (24.5), Enron (20.3), Sysco (17.8), NGC (13.4), USX-Marathon (12.9) The Coastal(9.6), American Corp. (8.9), EOTT Energy Partners (7.6), Continental Airlines(7.2) và Houston Industries (6.8).

Diện Tích và Dân Số

Năm 1995, diện tích của Houston là 596 dặm vuông. Những năm gần đây, Houston sát nhập thêm nhiều vùng lân cận nên diện tích tăng thêm nhiều. Hiện nay dân số của thị trấn Houston (metropolitan area) ước độ 1.7 triệu người (3.3 triệu kể cả vùng lân) và còn tăng. Trong số này, 40.6% là da trắng, 27% là da đen, 27.5% Mẽ Tây Cơ (hispanic), 4% là da vàng và 0.2% là các giống khác. Trong số những người da vàng, người Việt Nam đông hơn cả, thứ đến Trung Hoa, Ấn Độ, Hồi (Pakistan) và người Phi (Phillipine). Hiện nay Houston đang phải đương đầu với vấn đề số người di trú tới Houston càng ngày càng tăng, và người da trắng lo ngại sẽ trở thành thiểu số. Theo dự đoán, trong một tương lai rất gần, người Mẽ tây Cơ sẽ dẫn đầu về dân số. Về ngôn ngữ, ngoài Anh ngữ (English) và Tây Ban Nha (Spanish) còn có tới 60 ngôn ngữ khác nhau được nói tại đây.

Houston là một trong năm thành phố trên Huê-Kỳ có nhiều giống người khác nhau cư ngụ, và dân Houston cũng chấp nhận sự chung sống hiệp chủng này. Điều này được thể hiện qua việc bầu ông Lee Brown, người da đen đầu tiên, làm Thị-Trưởng năm 1997 và sự duy trì chương trình Affirmative Action tạm dịch là Chương Trình Nâng Đỡ Thiếu Số của thành phố Houston. Dĩ nhiên vẫn còn nhiều trường hợp hành hung hay án mạng gây ra do sự thù nghịch (hate crimes) vì khác biệt chủng tộc, hay vì bị tranh dành công việc của những người da trắng bảo thủ và quá khích. Nói chung, dân Houston dễ có cảm tình, giàu lòng bác ái (theo Houston Image Group, riêng quận Harris đã đóng góp 11.5% tổng số giờ vào việc thiện nguyện toàn quốc), nhưng dễ nóng nảy, thiếu kiên nhẫn như lái

Xuân Kỷ Mão

xe qua đèn vàng, vượt đèn đỏ, đổi lên (lane) qua mặt không bật đèn hiệu, bóp còi phản đối tài xe xe trước mặt khi xe này đi chậm, hay đổi khi còn có hành động cực đoan hơn như rút súng bắn người khác khi bị phản đối! Tôi nghĩ sở dĩ họ (thiểu số mà thôi) hành động như vậy, một phần vì ánh hưởng của khí hậu, và phần khác do giòng máu của họ vẫn còn chút ít tính chất cao bồi.

Vấn Đề Giáo Dục

Houston có nhiều trường đại-học thích hợp cho mọi sinh viên, và hiện nay có trên 237,000 sinh viên ghi danh vào chương trình Đại học. Theo thống kê, hai mươi phần trăm (20%) dân số Houston đã hoàn tất chương trình bốn năm bậc Đại Học. Các trường Đại Học lớn gồm:

Baylor College of Medicine

University of Houston

Houston Baptist University

Rice University

University of Saint Thomas

Texas Southern University

Bates College of Law

UH South Texas College of Law

Đại-học Cộng Đồng Houston (Houston Community College)

Các trường Y-Khoa (Medical related schools) nằm trong khu Trung Tâm Y-Khoa Texas (Texas Medical Centers) gồm:

The University of Texas Health Center

Prairie View Nursing School

Texas Woman's University

Trong các trường đại-học trên, tư-thục Baylor College of Medicine là một trong mười trường đứng đầu toàn quốc; trường tư-thục Rice nổi tiếng về chương trình khoa-học và kỹ thuật; Đại-học Houston nổi tiếng về chương trình Không gian (Space Engineering), kỹ-thuật dầu hoả (Petroleum Engineering) và điện toán (Computer Technology and Computer Science). Sinh viên tốt nghiệp tại đây rất dễ dàng kiếm việc. Rất đông người Việt theo học tại Đại-học Houston và Đại-học Cộng Đồng Houston. Học phí của các trường Đại học tại Houston đứng hàng thứ năm trên toàn quốc vào loại thấp nhất.

Công Việc (Jobs)

Vì là một nền kinh tế đa-diện, nên Houston có rất nhiều công việc khác nhau thích hợp với khả năng của mọi người.

Là Thủ Đô Năng Lượng Thế Giới, kỹ-thuật dầu hoả rất nổi tiếng và luôn luôn được cải tiến theo đà phát triển của khoa học. Mặt khác, phần lớn công tác thiết kế và lập đồ án cho các công trình liên quan đến năng lượng của nước ngoài cũng được thực hiện tại Houston nên nhu cầu chuyên môn về kỹ thuật, điện toán, cơ-khí, hóa-học và nhất là kỹ sư đường ống (piping engineers) khá cao với lương bổng hậu. Tuy nhiên, công việc đòi hỏi ứng viên phải có trình độ về kỹ thuật cao và kinh nghiệm. Rất nhiều chuyên viên người Việt, trong đó có các AHCC, làm việc cho các hãng cống kĩ thuật lớn tại Houston.

Là một thành phố kỹ thuật tiên tiến, nên nhu cầu chuyên môn về điện tử, điện toán và các ngành quảng cáo (marketing), bán hàng (sales), và trợ tá kỹ thuật (engineering support) rất cao. Trong năm 1998, riêng tại Houston hảng Compact sử dụng trên 14,000 nhân viên. Với sự sáp nhập thêm hảng Digital Equipment, vào năm 2000, số nhân viên của Compact sẽ lên tới 20,000. Mặc dù vậy, một số nhân viên cũ sẽ phải bãi việc hay lấy hưu trí non vì sự cắt giảm nhân viên do việc sáp nhập này.

Trung Tâm Quốc Gia Hàng Không và Không Gian (NASA) tại Clear Lake sử dụng rất nhiều chuyên viên, đặc biệt ngành không gian, cơ-khí và viễn thông. Cơ sở này đã thu dụng tới 11,000 nhân viên khé ước và vào khoảng 3,300 nhân viên Liên Bang, với 64% là chuyên viên Khoa học và Kỹ thuật. Rất nhiều người Việt làm việc tại đây.

Nhu cầu nhân viên về dược sĩ, y tá (nursing) tại Trung tâm Y-khoa Texas và các nhà thương, phòng khám bệnh tư cũng rất cao. Theo bản kiểm kê của nhật báo Houston Chronicle xuất bản ngày 5-17-98, chỉ riêng 20 bệnh viện lớn tại Houston đã dùng trên 13,700 y sĩ và 13,800 y tá (nurse).

Vì Houston là một thành phố năng lượng nên đã xả ra rất nhiều cặn bã có chứa chất ô nhiễm, do đó Houston là một thành phố tiền phong về vấn đề chống ô nhiễm. Rất nhiều công ty cố vấn và thiết

kế các công tác môi sinh (Environmental) nổi tiếng hoạt động tại Houston với những kỹ thuật tối tân nhất. Nhu cầu nhân viên về môi sinh (environmental), hóa học, công-chánh (public work) và lọc nước rất cao. Nhiều người Việt, trong đó có một số AHCC, làm việc trong ngành này cho các hãng cổ vấn kỹ thuật và cho thành phố Houston.

Về ngành cổ vấn kỹ thuật, thiết kế và xây cất (Engineering and construction), Houston có những hãng lớn như Bechtel, Flour Daniel, M.W. Kellogg, Halliburton, ABB Lummus Global, Jacobs Engineering Group, Stone & Webster, S&B Engineers and Constructors và Mustang Engineering... Về xây cất có Brown & Root và Williams Brothers Construction Co... Hàng Williams Brothers xây cất hầu hết những đường lộ trong quận Harris và trong thành phố Houston. Vì nghề xây cất đường lộ đòi hỏi nhiều sức mạnh, chịu đựng mưa nắng không thích hợp với người Việt Nam nên tôi không thấy người Việt làm nghề này.

Nghề tự-do tại Houston rất được phồn thịnh. Đa số kiều dân hành nghề này, đặc biệt là người Việt Nam và người Trung Hoa. Rất nhiều người Việt mở phòng khám bệnh, khám răng, kế toán, bảo hiểm, uốn tóc, chạp phô, sửa xe và tiệm ăn. Tại Houston có một số người Việt thành công trong dịch vụ tiệm ăn như Kim-Son, Fukim, Phở Công Lý. Những tiệm kể trên được cả khách Việt lẩn Mỹ chiếu cố rất đông đảo. Riêng người Trung Hoa, trước khi nhượng địa Hong Kong được trả lại cho Hoa Lục, một số dân kinh doanh Hong Kong đã di cư sang đây, mang theo tiền bạc và kinh nghiệm để tiếp tục công tác đầu tư. Tại Houston, họ đã mở mang nhiều khu thương mại, đặc biệt dọc theo đại lộ Bellaire, một Hong Kong Mall đang được xây cất rất qui mô.

Nói chung, tỉ lệ thất nghiệp của dân Houston trong mấy năm vừa qua luôn luôn ở dưới mức năm phần trăm (5%) do đó Houston được coi là thành phố có nhiều công việc nhất.

Nhà Cửa

Houston là một trong những thành phố đông đúc và mở mang nhanh nhất. Houston không có sắc luật chia vùng (zoning ordinance) phân biệt khu thương mại và gia cư nên việc điều hành sự mở mang xây cất trong thành phố chỉ dựa trên luật xây cất (building code) và chương trình thiết kế thành phố (city planning department). Tại các phân khu gia cư (subdivisions), sự xây cất và tu bổ được điều hành bằng chứng thư địa ốc (deed restriction) và ủy ban Kiểm Soát Kiến Trúc (Architectural Control Committee) thuộc phân khu gia cư. Vì không có sắc luật về gia cư và thương mại do đó khu thương mại thường xen kẽ với khu gia cư, gây nên những vụ tranh tụng về an ninh gia cư rất phiền phức. Nhà cửa tại Houston tương đối hạ nhất trong toàn quốc, vì chỉ cần 18 phần trăm số lượng cho nhà cửa, ngoại trừ khu sang trọng. Phí tổn về tiện nghi (utilities) như điện, nước cũng hạ hơn các nơi khác.

Khí Hậu

Khí hậu Houston giống khí hậu của miền bán nhiệt đới (subtropical). Khí hậu trung bình hàng năm là 67.8 F (20 C, tháng bảy và tám là những tháng nóng nhất với nhiệt độ trung bình vào khoảng 82 F (28 C. Mùa đông thấp nhất ghi được là 5 F (-15 C.. Trong năm 1998, vì ảnh hưởng của El Niño, và rất có thể vì tình trạng tăng độ nóng toàn cầu (global warming), nhiệt độ trên 100 F (38 C đã

Xuân Kỷ Mão

được ghi nhận trong những tháng Bảy, Tám, Chín và Mười vừa qua.

Đất Houston bằng phẳng, đường xá và nhà cửa xây cất trên những khu đất thấp thường bị ngập lụt. Quý bạn chắc đã được thấy cảnh lụt lội xảy ra tại Houston và vùng phụ cận trên Tivi, cũng như những tin tức về thiệt hại do nạn lụt gây ra, được đăng tải trên báo chí trong thời gian vừa qua. Vì vậy, khi mua nhà nên để ý tới mực nước lụt của khu đó, đặc biệt mực ước nước lụt 50 năm. Tùy theo khu, chủ nhà thường phải mua bảo hiểm về bão lụt, nhưng không phải mua bảo hiểm về lốc xoáy (tornado).

Du lịch và Giải Trí

Những nơi du lịch tại Houston và vùng phụ cận được ghi trên cuốn Texas TourBook. Những nơi đáng thăm viếng khi tới Houston gồm có:

- Trung Tâm Không Gian (Space Center) tại Clear Lake cách Houston vào khoảng 25 miles trên đường NASA Rd. 45 South.
- Port of Houston Turning Basin, 7300 Clinton Rd.
- Museum of Health & Medical Science, 2228 Calumet St.
- The Museum of the Fine Arts Houston, 1001 Bissonnet.
- Holocaust Museum Houston, 288 South Moore/Calumet St.
- Houston Museum of Natural Science, 1 Hermann Circle.
- San Jacinto Battleground State Historical Complex tại 5500 Park Road, La Porte có Battleship Texas, San Jacinto Monument (Xin xem hình bìa LT số 72) và Museum of History.
- Mô hình Cấm Thành (Forbidden City) của Trung Quốc khu Katy trên I-10.

Bạn nên tới thăm Houston vào mùa nào?

- Tháng 3, 4, 9 và 10 là những tháng mát mẻ, tháng 6, 7 và 8 là những tháng nóng bức. Tuy nhiên nếu bạn muốn coi Houston Livestock Show and Rodeo tại Astrodome (Kirby và 610 S) thì bạn nên tới Houston vào trung tuần tháng hai đến đầu tháng Ba. Năm nay Rodeo kéo dài từ 16 tháng Hai đến 7 tháng Ba, vé vào cửa thường được bán trước cả tháng. Ngoài màn trình diễn cưỡi ngựa, cưỡi bò

của những dân cowboy Texas nổi tiếng, còn có nhạc Đồng Quê Hoa-Kỳ (Country Music) do những nhạc sĩ trú danh như Reba McEntire, Hank Williams Jr., Neal McCoy, Clint Black, Wynonna, Lionel Richie... và Enrique Iglesias thuộc Nam Mỹ. Vào trung tuần tháng Ba, Houston có vòng du lịch đi thăm hoa AZALEA (Azalea Tour) tại khu River Oak, một khu sang trọng của Houston.

- Vào tháng Ba và tháng Tư, hoa dại và hoa Bluebonnet (xin xem hình bìa LTCC số 72) nở rộ hai bên xa lộ Texas 71 và U.S. 290 từ Austin tới Houston. Bạn có thể ngung lại ngắm hoa, thưởng thức mùi thơm hoa dại, nhưng chớ có hái hoa vì bạn có thể lãnh phạt nếu bị bắt gặp. Nếu bạn tới Houston vào cuối tháng Tư, bạn sẽ được chứng kiến màn trình diễn trận chiến quyết định giữa quân Texas của tướng Sam Houston và quân Mê-Tây-Cơ của tướng Santa Ana, với cảnh tàn sát quân Mê-Tây-Cơ và cuộc bắt sống Santa Ana của quân Texas.

- Nếu bạn thích đánh cá ngựa, bạn có thể tới trường đua ngựa Sam Houston Race Park; nếu muốn xem đua chó xin tới trường đua chó Gulf Greyhound Park gần Lamarque; nếu bạn thích âm nhạc cổ điển hay nhạc đồng quê Hoa-Kỳ, bạn có thể tới Wortham Center, Alley Theater, Jones Hall hay Music Hall; nếu bạn thích nghe nhạc Việt hay bình thơ thì bạn có thể tới Quán Văn đường Anita (An Lộc). Chủ quán Văn là luật sư Nguyễn Ngọc Hải, một ca sĩ tài tử nhưng rất tài hoa của Houston.

Người Việt ở Houston

Tổng số người Việt Nam ở Houston ước chừng 150,000 ở rải rác quanh Houston. Những khu gia cư đông người Việt Nam nhất là vùng tây nam (Southwest) hay Alief, Highway 6, Bellaire, vùng Đông nam (South East) hay South Belt và Clear Lake. Khu thương mại xầm uất nhất của người Việt được tập trung vào ba khu quan trọng: trung tâm thành phố (Downtown), Bellaire-Gessner và khu NASA.

Văn phòng Đại Diện Cộng Đồng người Việt đặt tại trụ sở số 8282 đường Bellaire. Nơi đây cũng là nơi họp mặt của Hội Cao Niên tại Houston. Vị Đại Diện Cộng Đồng Việt Nam không phải là người xa lạ với các AHCC Houston, đó là ông

Nguyễn Cao Mỹ, cựu sinh viên trường Kỹ Thuật Cao Thắng ở Saigon.

Houston có ba đài phát thanh và một đài truyền hình phát thanh bằng tiếng Việt. Ba đài phát thanh gồm:

- Little Saigon Radio phát thanh trên băng tần 1070 mỗi ngày từ thứ Hai đến thứ Sáu từ 7 giờ sáng đến 4 giờ chiều; Chủ Nhật từ 8 giờ tối đến 12 giờ đêm.
- Đài Radio Vietnam Houston phát thanh trên băng tần 1080 mỗi ngày từ thứ Hai đến thứ Sáu từ 11 giờ sáng đến sáu giờ chiều; thứ Bảy từ 9 giờ sáng đến 1 giờ chiều.
- Đài VOVN phát thanh trên băng tần 1070 mỗi ngày từ thứ Hai đến thứ Sáu từ 4 giờ chiều đến 9 giờ tối.

Đài truyền hình gồm: • Đài truyền hình VSTAR, tên cũ là Vietnam Vision of America Network, phát hình mỗi ngày vào buổi tối từ 9 đến 10 giờ đêm trên băng tần 54 của hệ thống Cable Warner. Tới tháng Hai năm 1999, đài VSTAR sẽ phát hình trên vệ tinh (satellite) hệ thống digital.

Houston có rất nhiều Hội đoàn, song các hội đoàn này đều sinh hoạt riêng rẽ. Đáng kể nhất là Hội Văn Hoá và Khoa Học, một tổ chức bất vụ lợi nhằm bảo tồn Văn Hoá Việt Nam, địa chỉ liên lạc: Hội Văn Hoá và Khoa Học P.O.Box 741301 Houston, Texas 77274, Điện thoại (281)847-3396.

Một tổ chức khác khá quan trọng là Hội Chuyên Gia và Kỹ thuật Gia Việt Nam. Tháng 10 vừa qua, Hội Chuyên Gia và Kỹ Thuật Gia VN có tổ chức hai ngày hội thảo tại trường Rice Houston. Với sự thông minh và cần cù sẵn có, phần đông người Việt ở Houston rất thành công về phương diện cá nhân; về tập thể, Cộng Đồng Việt Nam chưa có một tiếng nói mạnh mẽ khiến nhà cầm quyền thành phố hay các tổ chức chính trị đương thời phải nể vì. Tuy vậy sự đóng góp của cộng đồng Việt Nam vào kinh tế của thành phố Houston thật đáng kể, do đó Hội Đồng thành phố Houston đã chấp thuận đặt tên 14 đường trong thành phố (khu Downtown) bằng tiếng Việt song song với tên Mỹ, thí dụ đường Mê Linh (Milam), đường Tự Do (Travis), đường Hùng Vương (Holman),

đường Phan Thanh Giản (Francis)... Với những tiến triển tốt đẹp trên, Cộng Đồng người Việt hy vọng sẽ có đại diện trong Hội Đồng Thành Phố một ngày gần đây.

Houston có một trung tâm nhằm giúp đỡ người tỵ nạn Đông Dương cư ngụ tại Houston, đó là Trung Tâm Văn Hóa Đông Dương hay ICC (Indochinese Culture Center 501C) đặt trụ sở ở 3333 Fannin, điện thoại (713)522-7799. Trung tâm này có ba chương trình:

1. Chương Trình thực phẩm dành cho cao niên trên 62 tuổi (Food Program for Seniors 62 and over) do thành phố Houston bảo trợ. Chương trình này cung cấp một bữa ăn trưa cho quý vị cao niên từ 62 trở lên.
2. Chương Trình chăm sóc người già trên 62 tuổi do Tiểu Bang Texas bảo trợ. Chương trình này cung cấp phương tiện di chuyển, nơi hội họp, học đạo, giải trí, ăn trưa và các lớp học Anh Ngữ ESL (English as Second Language) để đối thoại hay thi vào quốc tịch Hoa-Kỳ.
3. Chương trình dậy cắt tóc, uốn tóc và sửa móng tay (cosmetology) do Pell Grant tài trợ. Học phí của trọn chương trình là \$4,500 với thời gian học 1,500 giờ. Điều kiện nhập học dễ dàng vì ứng viên chỉ cần có trình độ lớp bảy là đủ. Thông thường học viên chỉ phải trả \$100 mà thôi phần còn lại Pell Grant trả hết.

Được hỏi cảm nghĩ thế nào về Trung Tâm Văn Hóa Đông Dương, một cụ già mà tôi đã gặp tại Trung tâm Văn Hóa Đông Dương trả lời: “Tôi sang đây đã hơn năm (5) năm, chính nhờ nơi này mà tôi được gặp nhiều bạn, đỡ cảm thấy cô đơn, do đó con cháu khỏi phải săn sóc tôi, và đặc biệt nhờ học ở đây mà mới đây tôi đã thi đậu vào công dân Hoa-Kỳ”. Rất nhiều người Việt Nam có tiệm cắt tóc/uốn tóc hay sửa móng tay đã tốt nghiệp từ Trung Tâm này.

Tương Lai Của Houston Ra Sao?

Ba mươi ba phần trăm kinh tế của Houston dựa trên căn bản năng lượng, do đó tương lai của Houston sẽ tiếp tục phụ thuộc vào kỹ nghệ năng lượng và các dịch vụ liên hệ tới năng lượng trong và ngoài nước.

NHỚ SAIGON

Saigon phố chợ đường xưa
Ra đi ấp ú nắng mưa năm nào
Mong manh một thoáng dạt dào
Nắng bừng sáng rực hè cháo phố xưa
Chợ đông người sáng đến trưa
Chiều về khắp ngả dựng đua quán lều
Bán buôn, ăn tối, ăn chiều
Bột chiên, hủ tíu, cháo Tiều nấu ngon

Ngã sáu, ngã bảy Saigon
Người vui đâu đây về cõi ăn khuya
Bao lần chân bước đường kia
Dù cho năm tháng chưa lìa tình quê
Rồi trăm nỗi nhớ lại về
Chợ bao nhiêu ngả, đường lê bao tình
Mỗi đường một thuở đời mình
Thuở còn đi học bóng hình dươm sâu
Thuở con đường lính tuyển đầu
Giã từ đô thị lòng sầu ra đi
Rời mai nắng đẹp một khi
Lại về phố thị uống ly chanh đường
Saigon giờ lầm đoạn trường
Thay tên đổi họ những đường em mang
Nhớ con đường trước lang thang
Còn đâu thưa vắng lá vàng bay bay

Thái Nguyên
06-11-98

Là một thành phố Kỹ Thuật Tiên Tiến (hightech), kỹ thuật và kỹ nghệ điện tử tiếp tục cải tiến theo đà tiến triển của khoa học, do đó kỹ thuật và kỹ nghệ điện tử và sẽ tiếp tục đóng một vai trò rất quan trọng cho kinh tế của Houston.

Trung Tâm Quốc Gia Hàng Không và Không Gian (NASA) tại Clear Lake đang thực hiện chương trình ráp nối trạm không gian để lập trạm không gian hầu đẩy mạnh chương trình nghiên cứu và thám hiểm không gian, do đó kinh tế Houston sẽ tiếp tục phát triển nhờ chương trình này trong nhiều năm tới.

Với dân số gia tăng, số bệnh nhân đương nhiên cũng gia tăng, điều này đã giúp cho công tác khảo cứu và chữa trị bệnh tật của ngành y khoa cùng kỹ nghệ điều chế thuốc (pharmaceutical) tiến triển mạnh. Do đó ngành y khoa và các dịch vụ liên hệ sẽ tiếp tục đóng góp vào nền kinh tế Houston một cách hiệu quả.

Vì Houston ở ngay trên trực giao thông của dự án xa lộ NAFTA (North American Free Trade Agree-

ment) nối liền Mĩ tây Cơ và Canada, do đó Houston được thừa hưởng những ích lợi và tiện dụng của chương trình này.

Theo kết quả của cuộc thăm dò dư luận của dân Houston mới đây thì người Houston tỏ ra rất lạc quan về thành phố Houston và đời sống của họ ở đây. Đa số tin rằng sẽ không còn có những ngày vàng son của những năm 1973-1980, và chắc chắn cũng sẽ không có những ngày đen tối của những năm 1983-1988 nữa. Trong số những người được thăm dò ý kiến, có 75 đến 80 phần trăm đồng ý rằng, Houston là nơi có nhiều cơ hội để tạo dựng sự nghiệp, và nếu chịu khó làm việc thì sẽ thành công.

Tài Liệu Tham Khảo:

- Houston Image Group
- Houston Center for Public Policy
- Greater Houston Partnership 1996-1998
- The Texas Monthly Guide Book by Joanne Harrison
- Houston Chronicle, April 13, 1998 to January 12, 1999